

Alina

EXEM-
PLARUL

2

L E I

Abonament:
120 Lei anual, 60 Lei pe 6 luni.
Publicăm anunțuri și reclame.

CULTURAL, ECONOMIC, SOCIAL ȘI POLITIC INDEPENDENT
Apare săptămânal. — Redactor: Dir. OVIDIU HULEA.

Redacția și administrația:
Strada Mihai Viteazul No. 1.
— Casina Română —

Ne politicianizăm?

Mulți prieteni și cititori, preocupați de interesele partidului lor, ne-au pus întrebarea aceasta. Răspundem tuturor, cât se poate de categoric: Nu.

Noi suntem o mână de buni Români, care ne-am strâns în jurul acestui ziar ca să facem o operă culturală și de solidaritate națională. În acest centru minoritar, noi nu ne putem permite luxul de a ne diviza pe partide, dar nici nu putem trece cu vederea manifestările, cari au o deosebită importanță și un caracter pur național, chiar când acestea au loc în cadrul unor partide politice românești.

N'am putut să nu luăm act de comemorarea lui Ioachim Totoianu, organizată de tineretul național-fărănișt cu participarea Dlui Maniu; dar n'am putut să trecem cu vederea nici alegerea Dlui Dr. Valer Pop ca președinte al Organizației național-liberale din Județul Alba, pentru că fiind cronicari fideli, suntem datori să înregistrăm și să ne spunem părerea asupra evenimentelor zilnice, cari pot interesa pe ceilorii noștri.

Noi credem că nu facem politică de partid atunci, când din punct de vedere românesc criticăm sau aprobăm o operă sau o atitudine fără să ne gândim la partidul politic, care a înfăptuit-o. Noi nu vom cerceta motivele politice, cari au îndemnat pe dl. Dr. Valer Pop să trimeată cele 72 scrisori întreprinderilor minoritare din Transilvania, dar ne bucurăm din toată inima noastră, că

Ministrul Industriei și comerțului s'a așezat în slujba protecției muncii românești.

Noi nu defaimăm, nu clevețim și nu urâm pe nimeni, dar totdeauna vom sublinia, comenta și aplauda orice manifestație și activitate națională și vom înfiera pe toți aceia cari păcătuiesc cu vorba și cu fapta în contra demnității naționale, sau vor submina unitatea noastră sufletească și teritorială.

Ziarul nostru este o tribună liberă și stă la dispoziția tuturor cari au ceva de spus de interes obștesc, pentru că ziarul nu este proprietatea noastră ci a sprijinitorilor și abonaților.

Nu putem să ne ocupăm — cum

ne cer unii — numai de ocrotirea intereselor locale și nu putem publica numai informații cari privesc viața noastră din acest oraș, pentru că fiind încadrați în ideologia și ritmul vieții de stat, trebuie să ne spunem cuvântul — fără părtinire și sincer — asupra tuturor frământărilor sufletului românesc fiindcă altfel n'are nici un rost existența ziarului nostru.

Asigurăm pe toți prietenii și cititorii noștri că noi nu vom aduce nici un prejudiciu, nici o daună intereselor partidului din care fac parte, fiindcă noi înțelegem să facem o politică românească stând pururea în slujba neamului și a țării.

Până când?

În timpurile acestea de nesiguranță și grea cumpănă, când toată Europa este sguđuită de lupte pe viață și moarte între cele două tabere: creștină și iudeo-comunistă, s'a resfrânt și se resimte și asupra țării noastre aceiași îngrijorare din cauza unor izbucniri și atacuri eșite din obscuritate.

Dacă până în prezent, din această încordare prea accentuată nu s'a produs o explozie ce ar duce la un cataclism, este numai datorită faptului că în poporul nostru este prea adânc sădit sentimentul de Credință, cu care chiar s'a născut — și viu întreținut de biserică — ce îndelungul veacurilor a veghiat la căpătâiul neamului — ca o maică bună — conștiințioasă ce-și ocrotește fiii săi.

Al doilea motiv e că sentimentul de umanitate și spiritul pașnic românesc — preponderază la noi prea mult — și merge chiar până la toleranță — uneori — dăunătoare!

Căci azi ori cât s'ar ridica glasuri străine

și de rea credință — să protesteze împotriva tratamentului față de minorități, totuși o libertate mai mare și o mai largă ospitalitate ca'n România nu se mai găsește în altă parte ba țara noastră prin toleranța ei a ajuns un azil — larg deschis tuturor străinilor.

Dar cu acești invadați din toate colțurile lumii, am pășit, ca și cu puiul de șarpe găsit în drum aproape înghețat, care după ce l'ai pus în șan și s'a încălzit drept recunoștință te mușcă așa și aceste năpârci, mușcă azi din ceace avem mai scump: Credința noastră, din patrimoniul nostru sfânt și astfel cu otrava lor încearcă să distrugă tot ceace avem mai bun, să ne infecteze toată ființa noastră să întunece memoria jertfei de veacuri a strămoșilor noștri, sacrificați pentru această sfântă moștenire și pentru neclintita ei neștirbire!

Mai zilele trecute s'a ridicat în fața acestei dureroase situații și conștiința de pericolul ce amenință, strigătul disperat de a-

Aurel Vlaicu și Delavrancea.

— Amintiri. —

Era o frumoasă zi de toamnă — 14 Septembrie 1913 — și noi așteptam pe Aurel Vlaicu pe platoul de lângă Oraștie. Aurel Vlaicu ne făcuse o promisiune solemnă, că va veni din România la adunarea generală a Astrei din Oraștie »fără pașaport» ceea ce în-sămna dărămarea afurisitei bariere, care despărțea poporul român. Adevărat, că aceasta dărămare deocamdată era numai simbolică, dar așteptarea celei definitive, care nu mai putea întârzia prea mult, ne mulțumeam și cu atât. Înainte de Aurel Vlaicu, trecuseră mulți granița, »fără pașaport» dar pe furis. Deastădată era vorba ca granița să fie trecută fățiș; zlua în amiaza mare.

Generația de azi nu știe ce era pentru noi Aurel Vlaicu: izvor nesecat de mândrie națională. La concursul de aviație din Aspern, de lângă Viena, Aurel Vlaicu luase cu aeroplanul său primul premiu mondial de precizie în virajul aparatului. Aurel Vlaicu făcea dovada superiorității noastre intelectuale asupra Ungurilor.

Era izvor nesecat de încredere în vitalitatea poporului român. Acest rege al văzduhurilor ne-a promis că va veni acasă și va trece granița în văzul tuturor »fără pașaport».

Era izvor de cel mai cald entuziasm și de încredere în destinul neamului. Vlaicu era realizarea idealului nostru și de el vorbeau copiii și bătrânii, intelectualii și țărani era idolul obiditului nostru neam de dincoace de Carpați.

În 1911 zburase la Blaj în văzul nostru, al Ungurilor și al Sașilor cari veniseră din depărtări considerabile, casă vadă minunea și-l arătam compatrioților cu mândrie: vedeți ce poate mintea românească.

În ziua de 14 Septembrie 1913 venise la Oraștie toată bruma de intelectuali Români de pe vremurile acelea și mult popor din toate părțile Transilvaniei. Au venit la adunarea generală a Astrei ca să vadă încă odată pe Vlaicu.

Către orele 10 ochii noștri nerăbdători scrutează orizontul cu îngrijorare. Nicăira nimic. Vine, nu vine? S'a întâmplat ceva? Nerăbdarea și îngrijorarea cresc în fiecare minut. Către orele 11 auzim că a sosit o telegramă, în care se zice că aeroplanul s'a stricat — pe timpul acela ne lipseau termenii

tehnici — și că Aurel Vlaicu e rănit, ba că e mort. Nimeni nu vrea să creadă. E o scor-nitură unguerească, Vreau să ne amărească clipele de așteptare, dar când am văzut pe membrii Comitetului central al Astrei plângând, ne-am dat seama că știrea este adevărată. Cine n'a văzut câteva mii de oameni plângând de disperare, nu știe ce este durerea. Ne rezemam de arbori, de ziduri, unul de altul, cunoscuți — necunoscuți și ne întrebam: ai auzit? Nu-i adevărat, nu poate fi adevărat și totuși lacrimile noastre curgeau din abundență. A fost o grozavă lovitură amețitoare și desnađejea puse stăpânire pe amărătele noastre suflete.

Nu-mi aduc aminte că ce s'a întâmplat între orele 11 și 13. S'a ținut ședința festivă a Astrei?. Unde am fost și ce am făcut? Din toropeala aceasta generală, m'am deșteptat în o sală a unui restaurant, la masa comună. Era o masă tristă în o liniște de mormânt, ca o pomană și ne era frică să ne uităm în ochii vecinului ca să nu izbucnim din nou în hohote de plâns.

În tăcerea aceasta de mormânt se ridică un omuț, ca să vorbească în numele Academiei Române. De vorbe, de discursuri, ne arde nouă azi, când Vlaicu a murit? Il întam-

larmă a celui mai înalt exponent al Bisericii noastre, I. P. S. Patriarhul Miron și al marelui român. Stelian Popescu — care strigă a pătruns până în ultima și cea mai îndepărtată inimă de român și creștin trezind în mulți conștiința adormită. Dar a pătruns și în inima acelora ce și-au vândut conștiința de români și infecția de otrava iudeo-comunistă, au căutat să reacționeze improșcând cu injurii murdare pe cei mai integri români: I. P. S. Patriarhul Miron și Stelian Popescu.

La această ne mai pomenită obrăznicie se revoltă toată suflarea și au pornit din toate părțile țării, șirul întreg de violente proteste — venite din toate clasele sociale — manifestând unanim solidaritatea românească și creștinească. dând dovada unirei desăvârșite în clipa când este vorba să ne apărăm credința strămoșească și neamul de primejdie dar, mai cu seamă se ridică azi Biserica, să se solidari-

zeze cu înaltul ei șef în apărarea intereselor neamului.

Din veacuri rolul de a nutri și de a păzi integritatea conștiinței naționale a revenit Bisericii și acest rol a fost dus și se va duce până la capăt.

Biserica, prin slujitorii ei este chemată să poarte făclia de trezire a neamului, care nu-și poate păstra ființa etnică, decât cu credință în Hristos și în tăria de viață a popoului românesc, cu amintirea și respectul față de memoria și jertfele marilor înaintași aduse neprecupețit de veacuri pe altarul Credinței și neamului piatră de temelie neclintită în existența și viața unui popor.

Și atunci ne întrebăm „Până când” vom tolera ca streinii și instreinații să arunce cu noroi și să murdărească tot ce avem drag și sfânt?!

G. D.

ECHILIBRUL MEDITERAN

Centrul de greutate al politicii europene tinde să se stabilească dela o vreme încoace din nou în apele înguste ale Mediteranei. Toată atenția publică este azi îndreptată spre această parte intercontinentală a lumii, unde recente acte de piraterie au creat o penibilă atmosferă de brigandaj, pe care popoarele civilizate o comentează cu vie indignare, iar timpurile avansate, în care trăim, o detestă ca aparținând faimoaselor vremuri de barbarie medievală.

Marea Mediterană, a mai fost în trecut pradă politicii dominante a Europei continentale. Incepând cu războaiele punico din epoca romană, stăpânirea acestei ape a fost veacuri de rând pentru marile puteri, inevitabilul măr de discordie, pe care în virtutea unei inerții absurde, se vede că l-au moștenit și statele moderne. Poftă imperialiste, vechi răfuieli mocnesc aici în adâncuri, pe cari valurile agitate și spumoase ale mării le scot din când în când la suprafață, desvelindu-le ochilor noștri în toată hăzenia lor bufonă.

Dacă analizăm puțin evenimentele politice cari s'au petrecut în ultimii trei ani, vom desprinde din noianul faptelor adevăratele cauze, pentru cari azi această apă este din nou în fierbere.

Un adevăr necontestat este că noul imperiu mussolinian este principala cauză a dezechilibrului mediteran. Fiindcă cu ocuparea Etiopiei din partea ducelui, raportul de forțe s'a deplasat și deodată cu acesta problema Europei mediterane s'a transformat într-o problemă de supremație militară. Astfel se face că Roma fascistă nu scapă prilej prin care să nu-și afirme veleități de independență și hegemonie în largul apelor mediterane. Faptul acesta a alarmat firește politica engleză, care în semn de protest și-a concentrat în porturile sale de

aci toată forța navală, pentru a-și apăra prestigiul ei de mare putere.

Se mai încrucișează ce-i drept aici și interesele altor state riverane, pe cari Italia le poate neglija. Peste interesele comerciale și militare ale Angliei, însă Italia nu va putea trece niciodată. Ele sunt stânca de care se izbește noua expansiune mussoliniană, fiindcă blocarea intrării europene spre India este greu de crezut că o va tolera vreodată Leul britanic.

Principiul fundamental al politicii engleze este libera navigație în Mediterană, unde posedă colonii, cu cari trebuie să fie într-o continuă legătură politică și militară. Ori Italia se crede azi o mare putere maritimă și vrea să stăpânească Mediterana. Date fiind aceste fapte, este ușor de înțeles cum între aceste state rivale, s'a creat un adevărat antagonism, care va duce în mod indiscutabil la o încăierare greu de înlăturat.

Din toate acestea se vede clar că situația în Mediterană este cât se poate de tulbură. Totul depinde doar de cumintenia marilor puteri, cari făcându-și concesii reciproce, vor putea evita un măcel, de care se îngrozește o întreagă lume. Iar fabula pe care un eminent publicist al nostru a amintit-o cu ocazia conferinței dela Nyon, își are în cazul de față o valoare simbolică. O reproducem, fiindcă este foarte pilduitoare.

Cică într'un mușuroi trăiau împreună mai mulți arici. Cum însă spațiul disponibil era mic, ei se înțepau unii pe alții. Pentru a înlătura acest inconvenient, nu erau decât două soluții: sau să se excludă într-o luptă fratricidă, sau fiecare să se mai restrângă, să-și mai sugă țepii, pentruca să poată sta împreună fără a se înțepa, fără a se jena.

G. Vulcu.

pinăm cu vădită animositate, hotărâți să nu-l ascultăm, să ne astupăm urechile. Omulețul este încadrat de reprezentantul Guvernului unguresc și primarul Orăștiei, un Sas, deci trebuie să pună paza gurei sale. În nemărginita noastră durere, cuvintele Academicianului ne par lipsite de sens. El vădit impresionant de recea primire, frânge cu degetele un miezi de pâine, dar calm și liniștit își continuă discursul. Ne surprinde glasul lui dulce, armonios și ascuțim urechile. Zboară cuvinte frumoase, alese. Ascultăm fraza sonoră și clară. Pe nesimțite începem să fim atenți și ne dăm silința să prindem sensul frazei. Acum așteptăm cu atenție încordată verbul curgător, ochii noștri se lipesc de buzele Academicianului și așteptăm cu nerăbdare sfârșitul frazei. Ca prin farmec sufletul nostru se redresează, ochii scântează și la un moment dat lumea izbucnește în aplauze și de aici înainte fiecare frază este subliniată, fiecare cuvânt este un balzam pentru sufletul nostru îndurerat. Incet, pe nesimțite, omulețul cu părul vălvoiu pune stăpânire pe inimile noastre, picură în sufletele noastre speranța de mai bine și încrederea în nemărginita putere de viață a popoului nostru.

Azi nu-mi mai aduc aminte că ce a vorbit, ce ne-a spus, dar știu că ani de zile am repetat crâmpee din vorbirea lui subtilă pe care străinii prezenți n'au înțeles-o, dar

din care se desprindea clar imaginea viitoareii noastre Uniri.

Când Academicianul a terminat discursul seu ne-am simțit mângăiați și din nou gata de luptă.

Academicianul era Delaveancea. Cunoșteam bine opera lui literală, duioasă și înălțătoare, era autorul meu favorit, dar nu știam că, Delavrancea era cel mai mare și mai strălucit orator a neamului românesc din timpul său.

De multeori mă gândesc la această coincidență. Providința divină trimite din regatul liber, pe cel mai mare orator al timpului, ca să consoleze poporul român din Transilvania în momentul, când acesta pierzând pe cel mai genial fiu al său, ajunge pe pragul disperării. O coincidență? Poate, dar în coincidența aceasta eu văd steaua plină de noroc a neamului românesc și în sufletul meu Aurel Vlaicu și Delavrancea sunt nedespărțiți.

Când am cetit în zilele trecute, că s'a desvâlit un monument la Câmpina, pe locul unde a murit Aurel Vlaicu, m'am gândit la Delavrancea și mi-am pus întrebarea: oare poporul român din Transilvania, nu este dator să ridice la Orăștie un monument în amintirea lui Delavrancea, drept prinos pentru mângăierile, pe cari ni-le-a dat în un ceas de nenoroc?

De ce plâng concetățenii noștri maghiari după cele trecute vremi.

Noi știm cu toții cauzele pentru care impilatorii noștri de ieri se văicăresc atât, după apusa lor stăpânire. Lumea vede și văd și ei că nici până acum nu ni s'au vindecat rănilile și că poporul nostru va mai sângera încă mulți ani și din multe puncte de vedere pe urma acelei stăpâniri.

Cu toate astea compatrioții noștri maghiari, în presă, în congrese, (vezi congresul dela Sf. Gheorghe) și în toate manifestațiile lor. caută să prezinte trecutul cu totul altfel de cum a fost.

Ei caută să arate străinătății și chiar nouă, că actuala stăpânire este cu mult mai barbară pentru ei, de cum a fost stăpânirea lor pentru noi. Pentru ca să facem o comparație și pentru ca să nu se creadă că noi generația de azi am uitat și nu știm ce a fost în trecut, am crezut de cuvință să suflăm praful de pe vechile cronici și să dăm la lumină acte din care se oglindește viața strămoșilor noștri sub dominația maghiară.

Dăm aci copia fidelă a unui contract pentru orânduirea muncii iobăgești, încheiat între iobagii din Benic (Alba) și conducerea episcopiei romano-catolice din Alba-Iulia, la 16 Ianuarie 1820.

Noi, dregătoria domeniului episcopiei ardeleni dăm de știre tuturor celor ce se cuvine, celor de astăzi și celor viitori, prin scrisoarea această cum că în 16 Ianuar 1819 s'au prezentat în cancelaria casei prefecturii episcopicești din Alba Iulia următorii reprezentanți ai gazdelor-iobagilor episcopicești din Benic: 1) Vasile Cristea. 2) Nicolae Franc și 3) Judele cu cari s'a încheiat după dorința lor următorul contract pe anul 1819.

1) Sânt datori conform contractului din anul trecut să achite toate reștanțele; când Excelenția Sa domnul Episcop e în Galda să aducă pe sama culinei atâtea lemne cât sunt de lipsă, de asemenea sânt datori să aducă și altfel de lemne pentru clădiri, ca și pentru gardul („arkus“) ce se va face la vie.

2) Dacă cele două mori domnești s'ar strica sânt datori, pentru dregerea lor, să aducă în orice vreme, atâtea lemne câte sunt necesare.

3) În decursul anului sânt datori să aducă dela curtea de acolo 25 de stângini de lemne la magazinul din Alba Iulia.

4) Fiecare gazdă e datoare să ducă 10 cară de gunoi în vile alodiale de acolo și atâția pari de vie câți se cer.

5) Se deie ajutor pentru aducerea la Alba Iulia a mustului cu ocaziunea culesului de vie.

6) Fiecare gazdă cu 4 vite de jug trebuie să facă 2 zile la aratul de primăvară, 2 zile la ogorât, 2 zile la prășit și 2 zile la căratul fânului și grăului.

7) La seceriș fiecare gazdă e datoare să secere 10 clăi de grâu.

8) Sânt datori să cosască iarba din hotarul Gălzii aparținătoare domeniului s'o adune și s'o ducă la curte...

9) Sânt datori să dea 2 care pentru cărașie la Cluj sau alt loc de aceeași depărtare.

10) Dacă se fierbe rachiu în Galda de sus, sânt datori să aducă lemnele necesare pentru fiert.

11) Fiecare gazdă trebuie să dea sau 3 găini sau pentru fiecare găină 12 ouă.

12) Claca, dijma și măcelăria e a curții domnești.

Noi dijma urbariască dăm la Domnii noștri dăm din grâu, din cucuruz, din secară, din tot felii de bucate cu paie, dăm din cânepă, din mazere, din miei, din stupi, din porci și din vin.

Orașul acesta slujește pe an: 832 zile cu 4 boi, 780 cu doi boi și 3776 zile cu palma; dau 128 găini, 250 ouă. Doi oameni cu taxa plătesc împreună 11 fl.

Urmează semnăturile părților.

(Din archiva statului din Budapesta „Tabellar Urbarialis in 1820.“ St. Metes: „Documente privitoare la viața românilor din Ardeal și Ungaria 1508—1820“.)

Mai este nevoie de comentariu?

I. C. Delapădure.

Ceremonia inmormântării președintelui Masaryk

Pentru a ne putea face o idee de marea număr al acelor care defilează în fața catafalcului președintelui Masaryk, e suficient să arătăm că până să-i vină rândul cuiva, trebuie să aștepte 10, 11 și chiar 12 ore. Până azi la prânz au defilat aproape un milion de persoane prin fața catafalcului.

Printre numeroasele coroane și jerbe de flori, timise din toate părțile lumii, se relevă în special aceea trimisă de M. S. Regele Carol II. al României, înaltă de trei metri și splendidă trandafiri roșii.

Și locuitorii din Valachia moravă, al căror reprezentant în Parlament a fost defunctul președinte, au trimis o frumoasă coroană cu flori de câmp și de pădure.

Delegația română la funeraliile președintelui Masaryk, în fruntea căreia se află d. general Manu, ca reprezentant al M. S. Regelui Carol II. și d. Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri, s'a dus la castelul Hradului, spre a aduce nemuritorului creator de stat ultimul salut al României și a depune coroana trimisă de M. S. Regele Carol II.

Coroana, formată din 1000 trandafiri olandezi roșii, este o adevărată minune și poartă inscripția: «Președintelui Thomas

Garrigue Masaryk. Carol II, Regele României». Ea a fost așezată în imediata apropiere a sicriului.

După câteva clipe de reculegere, delegația română a părăsit sala Plecinik, unde se află sicriul, trecând în aripa stângă a castelului, unde se găsește locuința d-lui președinte Beneș. Aci, președintele republicii a primit în audiență întreaga delegație.

La orele 12, d. prim ministru Tătărescu a avut o întrevedere cu d. dr. Kamil Krofta, ministrul afacerilor străine al Cehoslovaciei, iar la orele 13, d. Beneș a luat masa cu președintele consiliului de miniștri al României, pe care l-a reținut până la orele 16 și jumătate.

După aceea d. Tătărescu s'a înapoiat la legația regală a României.

În după amiază sau în seara zilei de azi, d. Tătărescu urmează să mai țină în limba franceză o conferință despre președintele liberator Masaryk.

Seara, d. Tătărescu a invitat pe d-nii Milan Hodza și Stoiadinovici, președinții consiliilor de miniștri ai Cehoslovaciei și Iugoslaviei, la un dineu intim în saloanele legației României.

In sfârșit!

Ministerul industriei și comerțului, Dl. Dr. Valer Pop, a trimis o circulară marilor întreprinderi din ținuturile eliberate, prin care le roagă, că până la 1 Octombrie a. c. să se pronunțe, dacă înțeleg ca până la finea anului curent să se conformeze postulatelor pentru protecția muncii românești angajând Români de origine etnică în proporție de 50%—75%.

Circulara este o piatră de hotăr și înseamnă începutul unei noi epoci în viața noastră industrială și comercială. Nimeni și nimic în lume nu se va mai putea opune realizării postulatelor noastre. Nici un partid politic românesc nu se va mai putea prezenta corpului electoral român, fără de a-și preciza programul și punctul de vedere în problema protecției muncii românești. Nici un partid politic românesc nu se va mai putea prezenta în fața alegătorilor Români cu un program, în care protecția muncii românești să fie neglițată sau redusă.

În momentele acestea solemne, când inima noastră e plină de bucurie, că în fine am aflat adevăratul drum, nu dorim să discutăm cu minoritarii, dar le adresăm un călduros apel și îi rugăm să nu ne otrăvească sufletele prin criticele lor și mai ales să nu se opună introducerii marelui reforme.

Acum e momentul să ne dovedească loialitatea și dorința lor de a trăi cu noi în bună pace. În loc să se mulțumească cu o opoziție sterilă și proteste zadarnice, să vină la noi cu inima deschisă și înțelegând că noi nu putem ceda nimic din justele noastre postulate, pentru protecția muncii românești să examinăm și să cercetăm împreună posibilitățile de a ne satisface interesele

noastre fără a le leza pe ale lor.

Nu dorim să lăsăm pe drumuri pe nici un minoritar nici să le luăm locul sau pâinea de toate zilele, dar nu putem lăsa nici pe Român să flămânzească în țara sa. Noi suntem convinși că postulatele noastre pot fi satisfăcute fără lezarea justelor interese ale minoritarilor existente, mărindu-le rendemen-tul, cu ajutorul Statului până la satisfacerea necesităților pieței și consumului intern.

Credem că, a sosit momentul unei pașnice colaborări economice, care însă nu poate însemna respectarea privilegiilor economice dobândite de minoritari în cursul vremilor apuse în detrimentul nostru, ci mai curând dispariția lor prin extindere asupra tuturor fiilor țării.

O colaborare economică mai presupune renunțarea la ori ce veleități revizioniste și iredentiste. Comerțul și industria trebuie să se încadreze în ritmul și ideologia vieții de Stat în care trăește și se dezvoltă.

Răspunsurile cerute de dl. Ministru Dr. Valer Pop ne vor dovedi că întreprinderile din țara noastră au înțeles acest adevăr și că sunt conștii de chemarea lor în Statul nostru sau că sunt unelte oarbe în mâna unor politicieni, cari din propagarea urei în contra noastră și a Statului nostru și-au făcut o profesiune.

La 1 Octombrie vom avea o situație clară: pace sau războiu cu marile întreprinderi industriale și comerciale din țară. În fine! La 1 Octombrie vom ști: cine ne este prieten și cine ne este dușman?

Noi vrem pace.

Un fost student în medicină:

Morfinoman fură blanchete

din cabinetele medicilor pentru rețete și când este prins se'mbolnăvește... după morfină.

Am anunțat că la câteva farmacii din Capitală s'au descoperit numeroase rețete false ale mai multor medici din Capitală. Iar aceștia din urmă au reclamat poliției că li s'au furat, în condițiuni ciudate, blocurile de rețete din cabinete.

D-nii doctori D. Novic din str. Vasile Lascar 124 și Benedict Isac din calea Călărași 37 au reclamat poliției că în lipsa d-lor de acasă, un tânăr, brunet, a cerut servitoarelor să fie lăsat să scrie câteva cuvinte la birou.

— Am o comunicare importantă pentru d. doctor, a spus tânărul.

Servitoarele, credule l-au lăsat să scrie. Tânărul a șterpelit bonurile cu entete-ul medicilor. Ulterior, cei doi doctori au fost întrebați de farmacii dacă au emis rețete care în majoritate erau emise pentru morfină. Evident, medecii și-au dat imediat seamă că tânărul care a furat bonurile a falsificat rețetele.

La D. Dr. Zamfir, din calea Moșilor No. 88. tânărul însă a avut ghinion: întrebând ser-

vitoarea, în hall, a aflat că medicul e acasă. Ca să nu plece cu mâna goală a furat un pardesiu din cuer.

S'a dus apoi la d. dr. C. Steinhard, din str. Pitagora No. 13, pe care, deasemeni l'a găsit acasă. De astădată n'a mai vrut să plece: a intrat în cabinetul medicului și i-a cerut o rețetă pentru morfină. A pretextat că are mama bolnavă, că vrea s'o transporte în provincie și trebuie s-i facă neapărat o injecție. Medicul a rezistat...

Agenții polițienești erau pe urmele lui. Când a părăsit casa, l-au arestat. Dus la poliție s'a constatat că e vorba de Aurel Popescu, fost student în medicină, care a devenit un pătimaș morfinoman. A măturislt totul, — arătând că patima l-a împins să fure blanchetele medicilor. Falsifica singur rețetele și pentru a nu da de bănuț, ridica dela fiecare farmacie cantități mici.

Din momentul în care a fost arestat de comisarul Pițurescu, Aurel Popescu e bolnav. Bolnav după morfină...

E supus acum unei cure de desintoxicare.

Informațiuni

† Deces. Văd. Elena Dăian n. Boțian a decedat în etate de 62 ani. Inmormântare are loc azi, 23 Septembrie a. c. în Alba-Iulia.

■ Demisionare. Dl. Octavian Lupeanu cerând o renumerație pentru serviciile prestate ziarului nostru și Dl. Dr. Simion Pădurean judecând că bugetul nostru nu poate face față acestor cheltuieli, încă în luna Iunie a demisionat din Comitetul de administrație a ziarului nostru.

■ Senzaționala răpire din Capitală. D. Ion Oina, din str. A. nr. 20 — Parcul Rahova — a reclamat Duminecă noaptea prefecturii poliției Capitalei, următoarea întâmplare senzațională: Duminecă noaptea, pe când d. Oina se înapoia acasă dela cinematograful Paris, însoțit de sora lui vitregă Lenuța Taroș, de 14 ani, ajungând în dreptul restaurantului „Motanul Negru" a intrat înăuntru ca să caute un prieten. După câteva minute eșind în stradă a mai putut vedea cum trei necunoscuți urcau cu forța pe sora lui într'un automobil, care s'a îndepărtat apoi cu toată viteza.

■ Un nebun ucide pe mama lui și pe un unchiu. Într'o comună de lângă Sighet, un tânăr evreu, care suferea de acces de nebunie, într'un moment dat a luat o furcă de fier și a început a lovi pe cine-i venia înainte astfel a lovit pe mama sa, pe tatăl său, pe cei patru frați ai lui și pe un unchiu. Mama și unchiul au murit, ceilalți sunt grav răniți.

■ La Craiova merii, perii și vița de vie au rodit a doua oară. În ultimul timp un mare val de căldură s'a abătut asupra întregii noastre regiuni. Datorită acestui fapt, merii, perii și vița de vie, au înflorit și rodit a doua oară. Astfel de fenomene, s'au semnalat la d. Jean Șerbănescu, secretarul parchetului de Dolj, din str. C. Brâncoveanu 5 și la d. avocat Nellu Sandu, în str. Frații Golesți 9.

Megafon de închiriat. Liga Antirevizionistă română a cumpărat pentru întrunirile sale publice un megafon puternic cu difuzare de cea mai nouă fabricație, suficient pentru întruniri publice până la 100.000 oameni. Megafonul poate fi închiriat pe un preț foarte convenabil pentru întruniri, serbări și festivități. Poate fi utilizat în oricare oraș, care are curent electric alternativ de orice voltaj. Pentru amănunte a se adresa Secretariatului General al L. A. R. Cluj, Calea Regele Ferdinand 110, telefon 11—41. L. A. R. achiziționând un megafon atât de puternic și hotărându-se al închiria prestează un serviciu foarte prețios tuturor partidelor și cocietăților cari lucră cu marile mase populare. Lipsa unui astfel de aparat am simții-o cu toți. Rugăm ziarele din provincie să reproducă în formația noastră, fiind convinși că vor face un real serviciu și cetitorilor lor.

Grav accident pe calea ferată Oradea—Cluj.

În ziua de 22 Septembrie c. trenul personal de dimineață Oradea—București s'a ciocnit cu rapidul colectiv pe linia între gara Poieni—Ciucea. Până acum sunt 8 morți și mai mulți răniți.

■ **Se atrage atențiunea** persoanelor cari vor călători în zonele de manevre ca să aibă la dânsii buletinele de identitate pentru a nu fi expuși la eventuale neplăceri.

■ **In 20 Septembrie c.** la orele 10.45 delegația română la funeraliile președintelui Masaryk, în frunte cu d. gen. Manu și d. Gh. Tătărescu, s'a dus la castelul Hradu spre a aduce ultimul salut al României și a depune coroana trimisă de M. S. Regele Carol. Coroana, formată din 1000 trandafiri olandezi roșii, este o adevărată minune și poartă inscripția: Președintelui Thomas Carrigue Masaryk. Carol II, Regele României. — Ea a fost așezată în imediata apropiere a sicriului. După câteva clipe de reculegere, delegația română a părăsit sala, trecând în aripa dreaptă a castelului, unde se găsește locuința dlui Beneș, care a primit în audiență întreaga delegație. La ora 12 d. Tătărescu a avut o întrevedere cu d. Krofta. La orele 13 d. Beneș a luat masa cu d. Tătărescu, pe care l-a reținut până la orele 16.30. După aceea d. Tătărescu s'a înapoiat la Legația Română.

■ **Criminalii au gazete.** Poliția din Varșovia, în urma unei razii, a reușit să captureze tipografia și redactorii unui ziar clandestin al criminalilor profesioniști, cu titlul „Viața noastră” în care se descriau pe larg și pe înțeles metodele și mijloacele de efracțiune și se arătau indicații pentru diferite operații. Ziarul era condus de un „redactor” care studiasse dreptul și avea ca administrator pe un fost redactor al ziarului „Novoje Vreme” din Moscova. Gazeta avea mulți cititori. Lucra fără deficit deoarece spesele erau acoperite de nefericitele victime operate la buzunar de redactorii și susținătorii gazetei. Pentru cele scrise în gazetă, nu știu ce o să pătimizească, „redactorul responsabil” — Probabil, va avea timp să se mai învețe și pe el la omenie: el deși învățase dreptul n'a priceput că operațiile se țin de medici, nu de juriști.

■ **G. P. U. — poliția secreta a Sovietelor, la lucru.** La 19 Sept. a. c. poliția elvețiană a descoperit misterul asasinării fostului agent bolșevic Heiden, găsit de curând mort în apropiere de Lausanne. El a fost asasinat de agenta Schidbach pentru că s'a declarat partizan a lui Trocki. Nefericitul om, credea că, dacă va fugi din Rusia, va scăpa de urmărire. Pe cum se vede Stalin și poliția lui, te urmăresc până la capătul pământului. Până când?

■ **Copilul lui Stalin, furat.** În Rusia, foștii pravoslavnici trăesc momente apocaliptice: în ultimele 3 luni au fost uciși din ordinul lui Stalin peste 300.000 de oameni, de diferite ranguri și categorii, generali, comisari ai poporului (Miniștri) funcționari, muncitori și politicieni. Acum câteva zile ne vine veste că a fost răpit de oameni necunoscuți, copilul dictatorului Stalin, de 12 ani, în timp ce se reîntorcea dela școală. Se crede că, la mijloc, este o răzbunare politică. În popor se spune: acum Dumnezeu i-a luat lui Stalin mințile și adversarii i-a luat copilul. Când i-o lua oare, viața?

■ **Ben Ali — fakir egiptean, este un om extraordinar:** după ce mănca o mulțime de fructe, amestecate una peste alta, poate să le scoată pe gură la cerere și la comandă. Colindând prin Italia, Franța și America s'a oprit de curând la Londra. Aici englezii l'au supus la vizite și expertize medicale, Medicii englezi, au constatat că n'au constatat nimic. Omul e sănătos tun, stomacul lui stomac ca la tot omul. Ben Ali își explică acest fenomen interesant prin faptul că posedă facultatea de a porunci stomacului când vrea și cum vrea. Americanii i-au cumpărat trupul cu bani grei, ca după moarte, să-l pună la ei, în muzeu. Iată, unul care și-a vândut pielea fiind încă în viață!

■ **Cinematograf.** Sâmbătă 9, Duminică 5, 7, 9, Luni la ora 9. Cea mai desăvârșită artă a ecranului! **GRĂDINA LUI ALLAH** Triumful filmului technicolor. Pentru „Grădina lui Allah”, care reprezintă un efort strălucit al studiourilor americane, au fost utilizate tonalități superioare, de o rară desfătare vizuală. Prin fața ochilor noștri, uimiți de cortegiul imaginilor sugestive ce străbat acțiunea, se perândă culori minunate și vii, de inegalabilă frumusețe. Fiind turnat în întregime în exterior, ceiace reprezintă un avantaj în plus pentru reușita coloritului „Grădina lui Allah” a cărui acțiune se petrece în deșert, cuprinde o seamă de peisagii splendide, pretabile Technicolorului. **Este fără discuție, punctul suprem atins de această revelație.** În rolul principal: **MARLENE DITRICH și CHARLES BOYER** Înalte: **Jonurnal și Micky-Maus colorat!**

■ **Poșta redacției.** Străinului. Articolul D-tale l'am trimis celor în drept, și suntem convinși, că se vor lua măsurile necesare. Credem că ne înțelegeți și aprobați procedura noastră. La caz că, nu se vor lua măsurile necesare vom reveni. Vedem că, aveți fantezie și o imaginație vie, pe cari Vă rugăm, să le puneți cât de des în serviciul ziarului nostru. Încă ceva: pentru-ce nu semnați? E greu să stai de vorbă cu anonimii, mai ales că ziarul nostru este familiar.

Publicațiune.

Comitetul școlar al liceului „Titu Maiorescu” prin aceasta publică licitație pentru aprovizionarea Internatului liceului cu alimente, pâine, carne etc. și colniialele necesare în anul școlar 1937/38, pe ziua de 28 Sept. 937, orele 12 din zi.

Ofertele se vor depune la secretariatul liceului în plic închis și sigilat cu garanțe de 5 la sută până la orele 11 din 28 Sept.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P.

Informațiuni în biroul Direcțiunii liceului „Titu Maiorescu”.

Aviz.

Parohia ort.-română Aiud, are lipsă de 150—200 metri cubi prundiș de vale pentru zidirea fundațiilor bisericii în construcție, în care scop sunt invitați amatorii a înainta ofertele în termen de 7 zile.

1—1

Oficiul parohial.

De închiriat una pivniță pentru 150 h. vin, precum și o pompă pentru tras vinul. Informațiuni în str. Unirii No. 63.

Atențiunei

Elegant Vă îmbracă croitoria

„DASCĂL”

Piața Reg. Ferdinand

Fiecare econom

să cumpere pluguri, mașini și tot felul de unelte agricole, cue, sârmă, mașini pentru bucătărie, cuptoare de fier și toate mărfurile de fierărie dela cea mai mare și mai ieftină prăvălie de fier.

Adolf Izrael și Fiul
AIUD.

Telefon: 21.

P. Reg. Ferd. 35.

1—26.

Incercați și o să vă convingeți că numai la bodega

O N A C

veți găsi cele mai bune și ieftine vinuri, zilnic mezeluri proaspete de Sibiu și tot felul de aperitive, bere proaspătă etc.

Pâine, franzele și cornuri de prima calitate, coapte în brutăria proprie.

Nu uitați, faceți încercare.

Bodega și brutăria:

ONAC

Piața Reg. Ferdinand No. 6

Toată lumea știe, că numai în atelierul de pantofărie

Traian Mesaroș

din Piața Elisabeta

se confecționează după ultima modă tot felul de încălțăminte, garantate și pe lângă cele mai modeste prețuri

Reparații de șoșoni, galoși etc.

In atențiunea

gospodinelor.

La librăria „PAPIRUS” se pot căpăta tot felul de hârtii de celofan pentru legatul compoturilor, atât în bucăți cât și în coli întregi, pe lângă cele mai modeste prețuri.

Tot aici se găsește cea mai specială hârtie de pus între haine contra molilor. Covoară de hârtie GRAZIOLEUM, hârtie CRETATĂ și covoară românești de hârtie în suluri etc. etc.

Incercați și vă convingeți de prețurile noastre reduse și de serviciul punctuos și corect.

Librăria „PAPIRUS”.

1—20

Str. M. Viteazu localul Seidl.

Numai și numai

la „**Mărgineanu**”

se servesc cele mai bune brânzeturi, mezeluri, unt, etc. precum și tot felul de beuturi spirituale.

Zilnic bere proaspătă!

Dacă vrei o gustare bună, numai

la „**Mărgineanu**”

Str. Mihai Viteazul No. 16.

APARATE DE RADIO:

PHILIPS,

MINERVA,

STANDARD,

ZERDIK

TELEFUNKEN,

VINDE ÎN RATE MICI

AUTO-RADIO
BUCUR